

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

25 lutego 2020

nr 16 (LXXV)

cena: 13 Kč

REGION
ORTOGRAFICZNA
ZABAWA
STR. 5

EKONOMIA
CIESZY, KIEDY KLIENCI
DO NAS WRACAJĄ
STR. 7

SPORT
DZIEWCZYNY
LUBIĄ BRĄZ
STR. 9

Kolejne Karty Polaka zostały rozdane

WYDARZENIE: Dwadzieścia osiem osób odebrało w piątek Karty Polaka. Okolicznościowa uroczystość w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie rozpoczęła się od odśpiewania polskiego hymnu, a zakończyła wzniesieniem toastu lampką szampana. – Serdecznie wam gratuluję i życzę, by Karta Polaka była nie tylko symbolem, ale by także państwu na co dzień służyła – mówiła Izabella Wołłejko-Chwastowicz, konsul generalna RP w Ostrawie.

• Najmłodszym bohaterem piątkowego wydarzenia był Jakub Podzorny z Kocobędza. Przekonywał on, że Karta Polaka ma dla niego praktyczny wymiar, ale jej uzyskanie to przede wszystkim wielki zaszczyt, a także niezwykle pozytywny gest ze strony polskiego państwa. – Jestem na ostatnim roku studiów i w ostatnim semestrze wyjeżdżam do Polski na miesięczne stypendium. Często tam również podróżuję, więc sądzę, że ten dokument ułatwi mi codzienne życie nad Wisłą – mówił. Dodał też, że będąc absolwentem historii i polonistyki z Kartą Polaka być może łatwiej będzie mu znaleźć pracę nad Wisłą. Więcej o uroczystości na stronie 5.

Fot. WITOLD KOZDOŃ

SPOŁECZEŃSTWO

Ile języków znasz...

Sucha Góra. 21 lutego na całym świecie obchodzony jest jako Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. Święto zostało ustanowione przez UNESCO w 1999 roku. Jego celem jest zwrócenie uwagi na różnorodność językową świata oraz na wymieranie języków, które nabiera tempa. Powodem tego zjawiska jest fakt, że języki lokalne są wypierane przez języki dominujące. W Polskiej Szkole Podstawowej w Suchej Górnej Dzień Języka Ojczystego był okazją do poniedziałkowego dnia projektowego poświęconego wszystkim nauczającym w szkole językom, a dodatkowo też gwarze cieszyńskiej. STR. 2 i 3

SPOŁECZEŃSTWO

Harcerskie lilijki pod Kozubową

Region. W ubiegłym tygodniu Pod-sudecki Związek Harcerstwa Rzeczpospolitej zorganizował w naszym regionie zimowisko. Harcerze z Głubczyc, Głuchołaz, Głogówka i Zawadzkiego biwakowali w Domu MK PZKO w Milikowie-Centrum, natomiast harcerki obrały za swą bazę Dom PZKO w Bukowcu. Inna grupa harcererek „stacjonowała” z kolei w Gutach. STR. 3

KULTURA

Już pochowano basy

Region. Za nami ostatkowy weekend. W sobotę żegnano karnawał w wielu miejscowościach na wiele sposobów. Od godzin popołudniowych bawiono się na „Kreplikówce” w Lesznej Dolnej oraz na „pochowaniu basów” w Karwinie-Raju. W Jabłonkowie zorganizowano kolejny Bal Papuciowy, tradycyjne bale ostatkowe odbyły się również m.in. w Wędryni oraz Stonawie. Dziś ostatnia okazja, żeby jeszcze trochę poszaleć, bo jutro już Środa Popielcowa rozpoczynająca okres Wielkiego Postu. STR. 4

NAJBLIŻSZE SEJMIKI GMINNE

GRÓDEK

DOM PZKO

BYSTRZYCA

DOM PZKO

MILIKÓW

DOM PZKO CENTRUM

WĘDRYNIA

»CZYTELNIA«

ORŁOWA

DOM PZKO Lutynia

NASZ »GŁOS«

Beata Schönwald
beata.schonwald@glos.live

Zawsze wprowadza mnie w zdumienie, kiedy ludzie w imię postępu i nowoczesności są w stanie odrzucić wszystko to, co sprawdzało się przez setki, a nawet tysiące lat. Jedną z tych rzeczy odrzuconych i jak mi się czasem zdaje, wśród niektórych budzących autentyczną grozę, jest zobowiązanie.

Ludzie nie chcą się wiązać. To powszechny trend. Ludzie nie chcą się wiązać, bo może kiedyś nadarzy się lepsza okazja, z której zechcą skorzystać. Związki małżeńskie, będące w swej istocie zobowiązaniem, zawierane są coraz rzadziej, coraz później i z coraz większą ostrożnością. Ludzie nie chcą się przywiązywać do jednego miejsca, bo a nuż gdzie indziej czeka na nich lepsza praca i lepsze możliwości. Zobowiązanie w szerokim słowa znaczeniu stało się dla wielu synonimem nudnej bezowocnej stagnacji, balastem, przeszkodą w dalszych (bez)owocnych poszukiwaniach. I tak chcą nie chcą, staliśmy się społeczeństwem rozpaczyliwych poszukiwaczy szczęścia, ludźmi, którzy nie potrafią znaleźć zadowolenia w tym, co dzieje się właśnie teraz, w tym najbardziej zwyczajnym miejscu, w którym akurat przyszło im żyć.

Kiedy ponad trzy tysiące lat temu Mojżesz otrzymał od Boga pierwsze wskazówki, które miały doprowadzić naród izraelski do ziemi obiecanej, były one niczym innym, jak tylko szeregiem zobowiązań. Dzięki temu, że były jasno postawione, konsekwentnie egzekwowane i dotyczyły wszystkich możliwych dziedzin życia, wspólnota izraelska zdołała przeżyć pośród innych narodów. My tymczasem staliśmy się, na własne życzenie, ludźmi niepewnymi, bo sami nie chcąc się wiązać, straciliśmy pewność, czy świat zechce wobec nas wziąć na siebie jakiegokolwiek zobowiązanie.

PRZEŻYMY TO JESZCZE RAZ...

• W oczekiwaniu na przylot bocianów. Wiosna za oknem? Żeby się przekonać, trzeba rzucić okiem... Fot. FRANCISZEK BAŁON

CYTAT NA DZIŚ

Daniel Morys,

dyrektor generalny
Przedsiębiorstwa Transportowego w Ostrawie

Ruch na najbardziej wykorzystywanej przez podróżnych linii tramwajowej w naszym mieście, czyli trasie z Ostrawy Poruby do centrum miasta, będzie jeszcze efektywniejszy. To kolejny pretekst, żeby pozostawić samochód w domu

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszego archiwum krótkich materiałów filmowych.

DZIŚ...

25

lutego 2020

Mieniny obchodzą:

Cezary, Just
Wschód słońca: 6.39
Zachód słońca: 17.19
Do końca roku: 310 dni
(Nie)typowe święta:
Śledzik

Przysłowia:

„Skoro po Macieju drzewa się ogrzejają, leć do sadu, oczyść go z owadów”

JUTRO...

26

lutego 2020

Mieniny obchodzą:

Aleksander, Mirosław
Wschód słońca: 6.37
Zachód słońca: 17.20
Do końca roku: 309 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Dinosaurów
Dzień Pozdrowiania Blondynek

Przysłowia:

„W popielcową środę jak deszcz z góry pada, trzecia kopka chłopa na polu przepada”

POJUTRZE...

27

lutego 2020

Mieniny obchodzą:

Auksencja, Gabriel
Wschód słońca: 6.35
Zachód słońca: 17.22
Do końca roku: 308 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Niedźwiedzia Polarnego

Przysłowia:

„Gdy bez wiatrów luty chodzi, w kwietniu wicher nie zawodzi”

POGODA

wtorek

dzień: 5 do 9 °C
noc: 7 do 5 °C
wiatr: 4-5 m/s

środa

dzień: 5 do 7 °C
noc: 4 do 0 °C
wiatr: 4-5 m/s

czwartek

dzień: 0 do 5 °C
noc: 2 do 1 °C
wiatr: 4-5 m/s

Ile języków znasz...

Pierwszy dzień nauki po feriach upłynął w polskiej podstawówce w Suchej Górnej na zajęciach projektowych z okazji obchodzonego w ub. piątek Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. Uczniowie sprawdzali w formie zabawy swoje umiejętności językowe.

• Wirtualne „koło szczęścia” z wierszami – łamańcami językowymi. Fot. DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

Rano wszystkie klasy spotkały się w auli. Dyrektor Monika Pląskowa wyjaśniła ideę Międzynarodowego Dnia Języka Ojczy-

stego, ogłoszonego przed 21 laty przez organizację UNESCO.

– To dzień, kiedy powinniśmy sobie uświadomić, czym jest nasza mowa ojczysta, ale też zadbać o te języki, których może już nie być za parę pokoleń – mówiła dyrektorka. – Wielki nie-

miecki poeta Johann Wolfgang Goethe powiedział: „Iloma językami władasz, tylekroć jesteś człowiekiem”. I to jest prawda. Zobaczcie, jakie macie ogromne bogactwo – mówicie w języku polskim, w języku czeskim, macie swoją gwara, w

obrazki według rosyjskojęzycznej instrukcji, układały tekst piosenki „Płyniesz Olzo”, grały w Państwamiasta. Jedno z zadań miało formę pracy z QR kodami. – Przeszliśmy już połowę stanowisk. Jak na razie najtrudniej-

szkole uczyć się języka rosyjskiego, angielskiego, niektórzy z was niemieckiego. Za każdym językiem stoi naród – jego dziedzictwo, kultura, tradycja.

Uczniowie zostali podzieleni na drużyny mieszane pod względem wieku. Ekipy odwiedzały kolejno dwanaście stanowisk prowadzonych przez nauczycielki i wykonywały zadania związane z wszystkimi nauczonymi w szkole językami, a dodatkowo też z gwara cieszyńską. Dzieci dopasowywały bohaterów literackich do książek, układały wyrazy z rozsypanek literowych, rysowały

obrazki według rosyjskojęzycznej instrukcji, układały tekst piosenki „Płyniesz Olzo”, grały w Państwamiasta. Jedno z zadań miało formę pracy z QR kodami. – Przeszliśmy już połowę stanowisk. Jak na razie najtrudniej-

szkole uczyć się języka rosyjskiego, angielskiego, niektórzy z was niemieckiego. Za każdym językiem stoi naród – jego dziedzictwo, kultura, tradycja.

szkole uczyć się języka rosyjskiego, angielskiego, niektórzy z was niemieckiego. Za każdym językiem stoi naród – jego dziedzictwo, kultura, tradycja.

Następnym punktem programu było dyktando z języka polskiego o tytule „Asa Ortografii”, pisane w pięciu kategoriach wiekowych. Najstarsze klasy czekała jeszcze jedna atrakcja – wielkoformatowa gra planszowa „Cieszyńskie go”, którą przywoziła i prowadziła Barbara Kubiczek z Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Ośrodku Narodowościowego w Czeskim Cieszynie.

– Gra powstała w ramach projektu, który Centrum Pedagogiczne realizowało przed dwoma laty razem z Cieszyńskim Ośrodkiem Kultury „Dom Narodowy”. Gra ma trzy różne rozmiary – tu przywoziłam wersję średnią, planszę o rozmiarach pięć na sześć metrów, którą gra sześć osób równocześnie. Można się fajnie zabawić i dużo dowiedzieć o Śląsku Cieszyńskim – powiedziała „Głowski” Kubiczek. Zachęcała także inne szkoły do darmowego wypożyczenia gry w CP.

Bombowe Ostatki

• Pamiątkowe zdjęcie po brawurowym występie to tradycyjny element Balu Ostatkowego w Wędryni. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Bal Ostatkowy w Wędryni należy do tych imprez, które ciężko pominąć w sezonie balowym. Nie dość, że program kulturalny jest zawsze widowiskowy, towarzyszy nam tańcem do piosenki „Sex Bomb” Toma Jones’a. W dodatku miejscowe kucharki także odzwierciedlały. Gwiazdami, jakie usławiły bal, byli m.in. „Gimnastki”. Przygotowali oni pokaz czarno-biały przy ultrafioletowym świetle. Z kolei część pokazu tańca brzucha w wykonaniu tancerek z Bystrzycy również odbył się w przyziemnej atmosferze.

Wędryńskie Ostatki nie byłyby kompletne bez zespołu Baby Karola. Pamiętamy je z zeszytych lat z ich brawurowej interpretacji utworów Abby. Natomiast w tym roku uraczyły nas tańcem do piosenki „Sex Bomb” Toma Jones’a.

Przez cały wieczór o rytmy do tańca zatroszczyła się grupa Five Star Band i DJ Martin Bystrzycki. Nie sposób również nie wspomnieć wybitnego kucharza, który od lat przygotowuje wspaniałe kolacje na wędryńskich balach – Mariana Cieniałę. W dodatku miejscowe kucharki także odzwierciedlały. Gwiazdami, jakie usławiły bal, byli m.in. „Gimnastki”. Przygotowali oni pokaz czarno-biały przy ultrafioletowym świetle. Z kolei część pokazu tańca brzucha w wykonaniu tancerek z Bystrzycy również odbył się w przyziemnej atmosferze.

(endy)

Harcerskie lilijki pod Kozubową

• Apel w harcerskiej bazie w Milikowie. Fot. ARC Związku Harcerstwa Polskiego w Głucholazach.

Łącznie młodzi ludzie z Opolszczyzny spędzili na Zaołziu pięć dni, od poniedziałku do piątku. Harcerze poznawali atrakcje najbliższej okolicy. Dziewczyny były na Girowiej, chłopcy wybrali się na Kozubową. Zwiedzali również Cieszyn i Czeski Cieszyn, a także zorganizowali festiwal piosenki harcerskiej. – W trakcie zimowiska odwiedziliśmy nas panie z milikowskiego Klubu Kobiet, gościliśmy kilka osób z Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej, ponadto przyjechała do nas 20-osobowa grupa harcerzy z litewskich Solecznik i Wilna – mówi harcmistrz Marcin Zukowski, komendant Podsubecckiego Związku Drużyn Harcerzy i zarazem zastępca komendanta Chorągwi Ziemi Opolskiej ZHR.

Podkreśla on, że tamtejsi harcerze bardzo często przyjeżdżają na Zaołzie. – Bywamy u was po pierwsze dlatego, że w Czeskim Cieszynie mamy bardzo dobre połączenie. Po drugie zaś dlatego, że większość naszych harcerzy ma pochodzenie kresowe. A ponieważ trudno wybrać się nam na Kresy Wschodnie, harcerskiej. – W trakcie zimowiska odwiedziliśmy nas panie z milikowskiego Klubu Kobiet, gościliśmy kilka osób z Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej, ponadto przyjechała do nas 20-osobowa grupa harcerzy z litewskich Solecznik i Wilna – mówi harcmistrz Marcin Zukowski, komendant Podsubecckiego Związku Drużyn Harcerzy i zarazem zastępca komendanta Chorągwi Ziemi Opolskiej ZHR.

(wik)

W SKRÓCIE

Podstępem okradają konta

Wydział Przestępczości Cybernetycznej Wojewódzkiej Komendy Policji w Ostrawie prowadzi dochodzenie w sprawie nowego oszustwa internetowego. Funkcjonariusze ostrzegają przed SMS-ami informującymi o „zablokowaniu rachunku”. Dziesiątki osób dały się już nabrać i przekazały oszustom poufne dane dotyczące kart płatniczych. Wszystko zaczyna się od SMS-a z informacją, że rachunek bankowy został z przyczyn bezpieczeństwa zablokowany i nie można realizować przelewów za pośrednictwem bankowości mobilnej. Aby go odblokować, należy kliknąć w załączonego linka. Użytkownicy zostają następnie przekierowani na stronę internetową, gdzie mają wpisać do formularza dane dotyczące karty płatniczej (lub też przesłać fotografię karty), łącząc z kodem PIN.

– Poszkodowani mylnie sądzą, że rachunek został odblokowany. W rzeczywistości nieznani sprawcy mają wolną rękę – wybierają pieniądze z bankomatów, płacąc za towar w Internecie – informuje komisarz policji Soňa Štětínská. Policjantka ostrzega, aby nigdy nikomu nie udostępniać kodu PIN. Policja ma informa-

cje o 30 poszkodowanych w całym kraju, jedną trzecią stanowią mieszkańcy naszego województwa. Sprawy ukradli już podstępem 550 tys. koron. (dc)

Czerny nie dał rady

Decyzją widzów Polskę na tegorocznym konkursie Eurowizji w Rotterdamie będzie reprezentowała 17-letnia Alicja Szemplińska. Obok niej o zwycięstwo w finałowym odcinku „Szansy na Sukces. Eurowizja 2020” walczyli Kasia Dereń oraz Albert Czerny. Finałowy odcinek eurowizyjny „Szansy na Sukces” w TVP wyemitowała w niedzielę. Pretendenci zaprezentowali dwa utwory, m.in. piosenkę przygotowaną z myślą o Eurowizji. Ich występy oceniło profesjonalne jury, ale na swoich faworytów mogli także głosować widzowie za pośrednictwem SMS-ów. Trzecie miejsce w tym głosowaniu przypadło Kasi Dereń, drugą pozycję zajął Albert Czerny, natomiast najwięcej punktów od publiczności otrzymała Alicja Szemplińska. (wik)

Wichura uszkodziła wieżę

Silny wiatr ponownie wyrządził szkody w regionie. W nocy z niedzieli na poniedziałek zerwał miedzianą blachę z wieży kościoła ewangelickiego w Nawsiu. Ze względu na silny wiatr, który utrudniał interwencję, strażacy dopiero w poniedziałek tuż przed południem mogli prowizorycznie naprawić pozycje.

– Wichura zerwała i „zwinęła” blachę na połowie obwodu wieży. Szacujemy, że będziemy musieli zainwestować w remont ze 100 tys. koron. Zaraz nawiążemy kontakt z ubezpieczalnią – powiedział „Głowski” pastor Roman Raszka.

Strażacy przybyli na miejsce już rano, jednak ze względu na silny wiatr interwencja byłaby niebezpieczna. Trzeba było poczekać do godz. 11.00, kiedy zrobiło się spokojniej. Naprawa, która zabezpieczyła wieżę, trwała do ok. 13.00. – To jest tymczasowe rozwiązanie. Mamy nadzieję, że uda nam się wyremontować wieżę do sierpnia, kiedy to będziemy obchodzili 200-lecie murowanego kościoła w Nawsiu – dodał pastor.

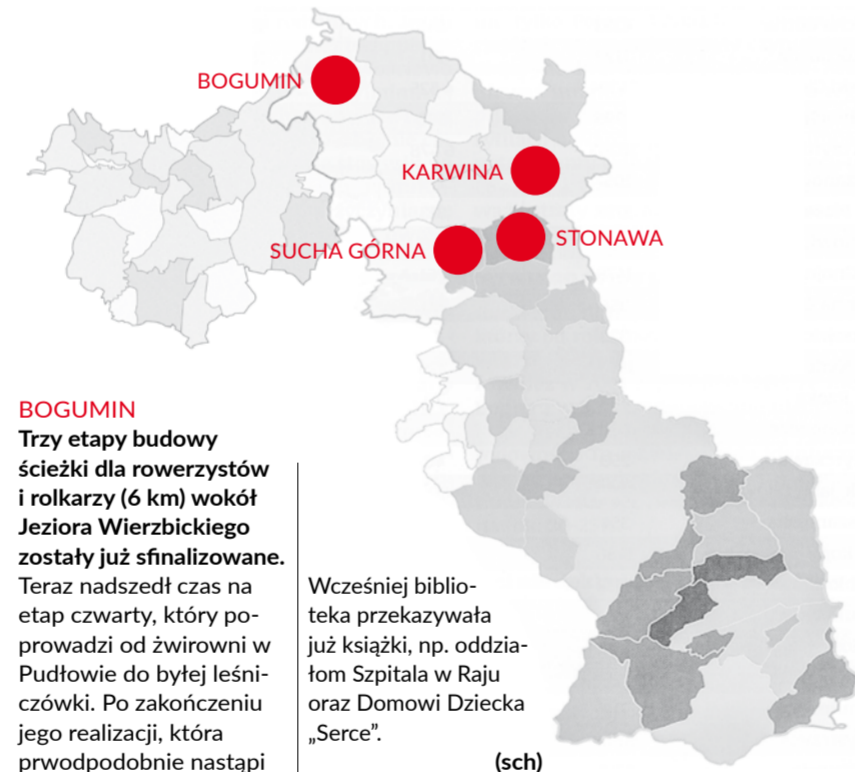
Jednostki Straży Pożarnej od niedzielnego wieczoru do południa w poniedziałek interweniowały 110 razy w związku z silnym wiatrem.

Strażacy najusuwali po nie nadłamała oraz mobilizowane da ch ó w. (dc)

Fot. ARC

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN

Trzy etapy budowy ścieżki dla rowerzystów i rolkarzy (6 km) wokół Jeziora Wierzbickiego zostały już sfinalizowane. Teraz nadszedł czas na etap czwarty, który poprowadzi od żwirowni w Pudłowie do byłej leśniczówki. Po zakończeniu jego realizacji, która prawdopodobnie nastąpi jeszcze w tym roku, pętla wokół wierzbickiego zbiornika będzie dłuższa od tej okalającej zaporę Oleszna we Frydku. Jej koszt wyniesie ok. 7 mln koron. (sch)

KARWINA

Pracownicy Biblioteki Regionalnej zorganizowali z okazji Międzynarodowego Dnia Darowania Książki zbiórkę dla pensjonariuszy Domu Seniora w Nowym Mieście. Osobiste spotkanie z seniorami nie ograniczyło się jednak tylko do przekazania beletrystyki, książek dla dzieci, encyklopedii i czasopism. Bibliotekarki przygotowały również przedstawienie teatralne.

Wcześniej biblioteka przekazywała już książki, np. oddziałom Szpitala w Raju oraz Domowi Dziecka „Serce”. (sch)

STONAWA

Od 1 kwietnia w gminie zabraknie pediatry. Lekarka Ludmila Kalużowa, która do tej pory dojeżdżała tutaj z Cierlicka, będzie miała już tylko tam gabinet. – Brak pediatrów to ogólny problem, który dotyczy całego kraju. Np. w sąsiednich Olbrachcicach nie ma pediatry już od ok. roku. Na szczęście ludzie przyjęli zamknięcie gabinetu ze zrozumieniem. Część rodziców będzie dojeżdżać ze swoimi pociechami do Cierlicka, część do Suchej Górnej lub Karwiny – skomentował wójt, Andrzej Feber. (sch)

SUCHA GÓRNA

W związku z remontem budynku byłej polskiej „czerwonej” szkoły, który ma potrwać do grudnia 2020 roku, nieczynna jest również mieszcząca się na jego tyłach biblioteka publiczna. Osoby, które wypożyczyły książki wchodzące w skład miejscowego księgozbioru, powinny zachować je na czas zamknięcia biblioteki. Natomiast pozycje, które pochodzą z innych bibliotek, o czym świadczy nazwa na kodzie kreskowym, należy zaraz po przeczytaniu oddać w sekretariacie Urzędu Gminy. (sch)

Biesiada przy »kreplikach«

W Miejscowym Kole PZKO w Lesznej Dolnej wciąż poszukują nowych pomysłów i nowych form działania. Tym razem wpadli na pomysł zorganizowania „Kreplikówki”.

Beata Schönwald

Wszędzie wokół organizowane są śledziówki, pochowanie basów i bale ostatkowe. My zrobiliśmy więc „Kreplikówkę”, imprezę dla wszystkich pokoleń – powiedziała „Głosowi” prezes MK PZKO w Lesznej Dolnej, Renata Szkucik. Z myślą o osobach w różnym wieku – najstarsza uczestniczka skończyła 94 lata – przygotowano również program artystyczny. Zespół taneczny „Oldrzychowice” zaprezentował „Taniec z Karibiku” oraz jive’a, a Zespół Pieśni i Ruchu Nieskoordynowanego „Niezapominajki” z Hawierzowa-Suchej zaśpiewał szereg znanych i lubianych polskich piosenek. „Kreplikówka” dlatego, bo chodzi o biesiadę przy „kreplikach”. „Kreplik” zaś kojarzy się z tustym czwartkiem, który rozpoczyna ostatki, czyli ostatnie dni zabaw karnawałowych, które kończą się Dniem Śledzika. Natomiast od

• Zespół „Oldrzychowice” zatańczył jive’a. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Środy Popielcowej rozpoczynamy okres postu i oczekiwania na Wielkanoc – przypomniała Beata Bartnicka, organizatorka leszniańskiej imprezy. Jak przyznała, chociaż w

domu na tłusty czwartek sama nie smaży pączków, tylko je kupuje, doskonale pamięta, jak robiła to jej babcia. – Jej pączki były pyszne, z nadzieniem śliwkowym. Do

tego podawała herbatę z rumem – stwierdziła.

W Domu PZKO w Lesznej Dolnej też nie mogło zabraknąć tego ostatkowego smakołyku. Nie zapomni-

Korona za kilogram

W nietypowy sposób rozwiązano na leszniańskiej „Kreplikówce” sprawę biletów wstępu. Opłata była pobierana w zależności od masy ciała osób dorosłych: każdy kilogram został wyceniony na złotówkę. Niektórzy woleli zostawić okrągłą setkę, byle nie musieć stawać na wadze. Inni z kolei chętnie korzystali z możliwości sprawdzenia, ile ważą po dwóch miesiącach zimowego lenistwa.

no też o innych karnawałowych atrakcjach, jak np. loterii, w której wygrał każdy, kto przyniósł z sobą jakiś upominek, a także muzyki balowej.

Pochowali basy

Stonawskie Ostatki od lat cieszą się dobrą sławą. W tym roku przygotowano je według nowej formuły. Sprawy organizacyjne wzięli na swoje barki przedstawiciele młodego pokolenia Miejscowego Koła PZKO w Stonawie, łącząc bałowe tradycje ostatkowe z nowatorskimi pierwiastkami. Rezultatem tego była zabawa do wczesnych godzin porannych z kwiatami i kotyliami, loterią, polonezem i występem ZPiT „Olza”, foto-kąciem, pokazem iluzjonisty oraz jumpingu na trampolinach. Punktem

kulminacyjnym imprezy był odbywający się o północy symboliczny obrządek pochowania basów. – Po tak wyczerpującym karnawale instrument musi odpocząć. Zgodnie ze śląską tradycją nie może zabraknąć księdza, wdowy oraz wienca – zaznaczyła prowadząca imprezę, Jolanta Zemliczka. Ponieważ do rozpoczęcia Wielkiego Postu brakowało jeszcze kilku dni, zabawa trwała jeszcze dalej. W głównej sali Domu PZKO grała kapela „iBand”, w sali na piętrze królowały dyskotekowe rytmy. (sch)

Beata Schönwald

Do pomysłu zorganizowania dyktanda mostecką biblioteka wróciła po trzyletniej przerwie. Impreza miała dwie części – czeską i polską. Czeskie dyktando dotyczące wojny siedmioletniej przygotował i podyktował nauczyciel gimnazjum w Trzynie, Michał Fof, polski tekst – wicedyrektorka i polonistka Polskiej Szkoły Podstawowej im. S. Hadyń w Bystrzycy, Renata Gill. – Wybrałam niedługi tekst, bo jest już późna pora. Jest to dyktando, któ-

re uczniowie klas szóstych i siódmych pisali kilka lat temu na konkurs „Mistrz Ortografii”. Dotyczy reguł gramatycznych oraz tego, czy warto lub nie warto się ich uczyć. Jego tytuł brzmi „Po co to wszystko” – zdradziła.

Piątkowa impreza nie miała charakteru konkursu – dyktando pisano dla przyjemności, a każdy poprawiał je sam. Nie chodziło bowiem o wyłonienie zwycięzców, ale o przypomnienie sobie zasad poprawnej pisowni oraz sprawdzenie swoich umiejętności w tym zakresie. Temu służyła

kończąca analiza tekstu, w czasie której Renata Gill powtórzyła wszystkie ważniejsze zasady polskiej ortografii, jak np. te, że „nie” z czasownikiem należy pisać osobno, partykułę „by” z czasownikiem osobowo łącznie, że „się” nie należy dawać na koniec zdania, chyba że chodzi o zdanie składające się tylko z dwóch wyrazów, i wiele innych.

Janina Motloch pochodzi z Mostów, ale mieszka w Szonowie i pracuje w Ostrawie. – Przyjechałam tutaj, bo lubię tego typu imprezy. Z językiem polskim nie mam na co dzień kon-

taktu, tym bardziej chciałam więc napisać to dyktando, żeby przypomnieć sobie to, czego uczono nas w szkole – przyznała w rozmowie z „Glosem”.

Mostecką biblioteka przygotowuje na marzec kolejne imprezy z myślą o polskiej publiczności. 24 marca odbędzie się kolejne spotkanie Klubu Adama Wawrośa z udziałem Danuty Brannej i Karola Suszki. Zaprezentują oni wznowione wydanie „Sękatych ludzi” Karola Pięty. Natomiast na 28 marca zaplanowano konkurs krzyżówkowy dla dorosłych i dzieci.

(fragment dyktanda)

Dyktanda, zasady pisowni, sprawdziany ortograficzne. Doprawdy nie wiem, po co nas tak męczą. Najchętniej pisałbym wszystko z małej litery, bez przerw między wyrazami. Tymczasem nikt nie chce mnie słuchać i wszyscy każą po raz kolejny wkuwać nie najłatwiejsze zasady pisowni.

Ortograficzna zabawa

Zdanie po zdaniu, słowo po słowie. W piątek w Bibliotece w Mostach koło Jabłonkowa pisano dyktando. – Dziś, 21 lutego, obchodzimy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. To dobra okazja, żeby przypomnieć sobie zasady poprawnej pisowni – stwierdziła Jadwiga Onderek, organizatorka dyktanda.

• W piątek w mosteckiej bibliotece pisano dyktando.

• Polski tekst podyktowała Renata Gill. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Kolejne Karty Polaka rozdane

Dokończenie ze strony 1

W piątek w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie Kartę Polaka uroczystie odebrała druga grupa obywateli Republiki Czeskiej. – Dla większości z państwa to symboliczne potwierdzenie przynależności do narodu polskiego. Jest to też dokument, na który długo czekaliście, bo ustawa o Kartę Polaka została uchwalona w 2007 roku – mówiła konsul generalna RP w Ostrawie, Izabella Wołhejko-Chwastowicz. Dodała, że Karta Polaka nie tylko ułatwia podróżowanie po Polsce i naukę nad Wisłą, ale poważnie rozszerza możliwości zawodowe młodego pokolenia.

– Jest ona ważnym dokumentem. Pozwala skutecznie wspierać Polaków zamieszkałych za granicą

w zachowaniu ich dziedzictwa kulturalnego, pozwala wzmacniać więzi łączące ich z Polską, ale przede wszystkim wspiera ich w kulturowaniu i nauce języka polskiego. W imieniu własnym, a także ministra spraw zagranicznych i całego rządu RP chciałam państwu serdecznie podziękować, że przechowaliście tutaj polskość, co wcale nie jest takie oczywiste. Serdecznie wam gratuluję i życzę, by Karta Polaka była nie tylko symbolem, ale by także państwu służyła – stwierdziła Izabella Wołhejko-Chwastowicz.

Uczestnicy krótkiej, okolicznościowej uroczystości nie kryli wzruszenia. – Jak wspomnieliśmy, pani konsul, trochę to trwało, ale wreszcie się doczekaliśmy. Mnie osobiście Karta Polaka będzie bar-

dzo potrzebna zwłaszcza w trakcie wyjazdów z młodzieżą na kolonie do Polski. Sam również regularnie bywam nad Wisłą, więc pewnie skorzystam z ulgowych biletów do muzeów i wstępów na różne imprezy. Myślę, że przyznanie Karty Polakom w Republice Czeskiej to krok w dobrą stronę i już wkrótce się o tym przekonamy – mówił Jan Zolich z Karwiny.

Aleksandra Zdražilowa z Olbrachcic przekonywała z kolei, że podjęcie przez nią starań o Kartę Polaka to w pierwszym rzędzie akt symboliczny. – Ze względu na mój wiek raczej nie będę jej często używać, choć do Polski podróżuję regularnie. Mam tam rodzinę, więc na pewno będę jeszcze okazywać do skorzystania z tego doku-

• Podczas piątkowej uroczystości nie zabrakło symbolicznego toastu szampanem. Fot. WITOLD KOZDŃON

mentu – mówiła pani Aleksandra, która podkreślała jednak, że to nie kwestie praktyczne stanowiły najważniejszy motor napędowy do podjęcia starań o uzyskanie tego dokumentu. – Po mężu noszę czeskie nazwisko, więc czasami pytamo mnie, czy jestem Polką czy

Czeską. W końcu, pewnego razu mąż stwierdził: czego się przejmujesz, jesteś Europejką polskiego pochodzenia. I tak właśnie się czuję, jestem mieszkającą w Republice Czeskiej Europejką polskiego pochodzenia – stwierdziła Zdražilowa. (wik)

SEJMIKI GMINNE PRZED ZGROMADZENIEM OGÓLNYM KONGRESU POLAKÓW W RC

Za Polakami idzie konkretna praca

Wędrynia to rodzinna miejscowość piosenkarki Ewy Farnej oraz senatora Jerzego Cieñciały. To jedyna gmina w RC, w której szkoła nosi oficjalną nazwę Polska Szkoła Podstawowa, a także miejscowość, w której prezes PZKO może pochwalić się największą liczbą głosów otrzymanych w wyborach komunalnych.

Beata Schönwald

• Bogusław Raszka i Marta Roszka chcą na Sejmiku Gminnym poruszyć kilka ważnych spraw. Fot. BEATA SCHÖNWARD

Dobry wynik „Wspólnoty” w wyborach stał się w Wędryni tradycją. Wynika on z liczby mieszkańców polskiej narodowości oraz ich aktywności społecznej. Na „Wspólnotę” nie głosują jednak tylko Polacy, którym polskie sprawy nie są obojętne, ale także Czesi. – Zresztą specjalnie tak konstruujemy tę listę, żeby jej skład narodowościowy oddawał sens nazwy ruchu „Wspólnota” – wyjaśnia lider w wyborach, zastępca wójta oraz prezes MK PZKO w Wędryni, Bogusław Raszka. Jego zdaniem, sukces wyborczy „Wspólnoty” wynika stąd, że w gminach tej wielkości ludzie głosują na konkretne osoby, za którymi idzie konkretna praca.

– PZKO jest w wielu przypadkach współorganizatorem imprez gminnych i to ma swoje znaczenie. Pracownicy gminy widzą, że jeżeli np. zwrócą się o coś do naszego Klubu Kobiet, to mogą liczyć na pomoc – zaznacza Raszka. Marta Roszka, kierowniczka Klubu Kobiet oraz pełnomocnik Gminny Kongresu Polaków, jako przykład podaje kuchnię, o którą panią troszczyć się na gminnym

Dniu Seniora oraz dwudniowych przedsięwzięciach warsztatach. Dobrą sławą cieszą się również występy „Gimnastów” oraz spektakle Zespołu Teatralnego im. Jerzego Cieñciały.

Takie zaangażowanie Polaków przekłada się na hojność gminy, kiedy przychodzi czas przyznawania grantów na działalność kulturalno-społeczną miejscowych stowarzyszeń. Nie bez znaczenia jest również fakt, że chociaż w 17-osobowej radzie Polacy zajmują tylko siedem krzeseł, to w 5-osobowym zarządzie aż trzy, – to Stosunek naszej gminy do spraw polskich jest wzorowy. Mamy dwujęzyczne tablice wjazdowe, brązowe ta-

blejki turystyczne, wszystkie teksty na panelach informacyjnych, szyldy na budynku gminy oraz na drzwiach poszczególnych pomieszczeń, a także na większości gminnych. Gmina współpracuje z tłumaczem, co gwarantuje dobrą jakość polskich tekstów w nadgranicznej dokumentacji projektowej, na zaproszeniach, plakatach czy stronie internetowej – wymienia radny „Wspólnoty” oraz przewodniczący gminnego komitetu ds. mniejszości narodowych, Roman Zemene. Jak zaznacza, nie wszystko jednak idzie jak po maśle. Wciąż czeka na rozwiązanie np. problem polskiej wersji kroniki gminnej. Z kolei zdaniem Dyrekcji Dróg i Autostrad,

jeśli chodzi o nazwę rzeki Olzy, wędrynianie nie mają prawa do dwujęzycznego napisu, ponieważ nie jest ona przestrzenią publiczną. – Jakis czas temu poruszaliśmy też sprawę objętości polskiego księgozbioru w bibliotece, martwi nas mała liczba polskich artykułów w wędryńskiej gazecie oraz pisanie tych bardziej wartościowych w języku czeskim – dodaje Zemene. Jego zdaniem, głównym źródłem wielu nierozwiązanych polskich spraw jest absolutny brak koordynacji pracy gminnych komitetów ds. mniejszości narodowościowych.

Brak współdziałania gminnych komitetów może być jednym z tematów kwietniowego Zgromadzenia Ogólnego. Raszka zwraca dodatkowo uwagę na wciąż nierozwiązany problem udzielania ślubów cywilnych w języku polskim, a Marta Roszka na konieczność uświadomienia ludziom potrzeby zadeklarowania w przyszłorocznym Spisie Powszechnym polskiej narodowości. – Nie wpisanie czeskiej narodowości w formularzu spisowym nie będzie miało żadnych skutków, natomiast niewpisanie narodowości polskiej będzie działało na niekorzyść naszej grupy narodowej – przestrzega.

Sejmik Gminny w Wędryni

4

marca

w „Czytelni”

Początek o godz. 17.00

Polacy w Wędryni

✔ Liczba mieszkańców Wędryni narodowości polskiej: 1159 (według spisu z 2011 roku)

✔ Polskie organizacje i instytucje:

✔ Polska Szkoła Podstawowa im. Wisławy Szymborskiej (dyrektor Krzysztof Gąsiorowski)

✔ Przedszkole (dyrektor Irena Lasota)

✔ Polski oddział przedszkola w Wędryni-Zaolziu

✔ Miejscowe Koto PZKO w Wędryni (prezes Bogusław Raszka)

✔ Miejscowe Koto PZKO w Wędryni-Zaolziu (prezes Bronisław Zawada)

✔ Macierz Szkolna (prezes Jerzy Cieñciała)

Nie wchodzimy sobie w paradę

Nad rzeką Głuchówką rozciąga się Bystrzyca. Współcześnie to nadal jedna z najbardziej ewangelickich miejscowości na Zaolziu. To także jedna z najbardziej polskich gmin w całej Republice Czeskiej. – Można powiedzieć, że jest u nas spokojnie i raczej nie nam nie dokuca – mówi w rozmowie z „Gosem” Stanisław Bieleś, pełnomocnik gminny Kongresu Polaków w RC w Bystrzycy.

Bystrzyccy Polacy mają jakieś problemy?

– Istnieje kilka błahych spraw, ale to nic dramatycznego. Na przykład zdarza się, że w szkole, która została wybudowana jako wspólna czesko-polska, dwujęzyczne napisy są zastępowane informacjami wyłącznie w języku czeskim. Ale to już moja rola, by pilnować takich spraw. Zasadniczo dopóki nic od czeskiej większości nie chcemy, ta daje nam spokój.

Swego czasu głośno było o dwujęzycznych tablicach, które ktoś regulamie dewastował...

– One pojawiły się przy drogach z inicjatywą władz gminy. Ja zbiegałem o tablice przy głównych dojazdach do Bystrzycy, natomiast gmina zleciła wykonanie dwujęzycznych tablic także z nazwami dzielnic „Na Pasięki”, czyli w kierunku Millkova oraz „Pasięki”, czyli w stronę Łączki. To właśnie

te tablice były demontowane przez nieznaną sprawców, w efekcie od tego czasu pozostały tylko czeskie tablice „Na pasekach” i „Pasek”.

Nie musicie się za to martwić, że w przyszłorocznym Spisie Powszechnym Polacy nie przekroczą 10-procentowego progu.

– Do niedawna Polaków było w naszej miejscowości 30 procent, a ponieważ asymilacja nie postępuje szybko, jeszcze długo nie będziemy mieli problemu z osiągnięciem wyznaczonego wskaźnika. Do tego mamy dużą i prężną, polską szkołę, aktywnie działa Macierz Szkolna czy Koto PZKO. Jedynie ryzyko, jakie istnieje, polega na tym, że niektórzy – zwłaszcza ci mniej uświadomieni – nie określają podczas Spisu Powszechnego żadnej narodowości. Mimo to, generalnie jestem dobrej myśli.

A jak układają się pańska współpraca z polską szkołą czy PZKO?

– Z naszymi organizacjami mam bardzo dobre relacje. Rozumiemy się i na co dzień nie wchodzimy sobie w paradę. Także rodzice bystrzyckich uczniów są bardzo fajni, a teraz dodatkowo mamy nowego, młodego dyrektora szkoły i widać już, że może być z niego dobry menedżer. Ja natomiast, jeśli tylko mam informacje na temat jakichś ciekawych projektów czy nowych możliwości, staram się dzielić takimi wiadomościami z innymi. Jestem też członkiem komisji narodowościowej, choć może warto byłoby pobyć ją do bardziej aktywnego działania.

• Z lokalnymi, polskimi organizacjami mam bardzo dobre relacje – przekonuje Stanisław Bieleś, pełnomocnik gminny Kongresu Polaków w RC w Bystrzycy. Fot. WITOLD KOZDOŃ

O czym więc będziecie dyskutować na Sejmiku Gminnym Kongresu? – Być może krytyko-

wana będzie praca pełnomocnika (śmiech). Mówiąc jednak poważnie, istnieje problem, o którym m.in. na Radzie Przedstawicieli mówił prezes Kongresu Polaków, Mariusz Wałach. Dziś mamy się dobrze, mimo to musimy być ostrożni, by wszystko się nagle nie skomplikowało. Niestety gdy problemów nie jest dużo, gdy nie ma walki, ciężko o mobilizację i nad tym trzeba pracować. Poza tym zamierzam zasugerować, by pełnomocnik – czy to będę ja czy ktoś inny – stał się koordynatorem potrzeb polskiego środowiska? Jego rola powinna bowiem zostać wzmocniona. Inne sprawy, które mnie nurtują, to na przykład różne turystyczne tablice informacyjne, których w ostatnich latach na naszym terenie pojawiło się bardzo dużo, a które często cytują nasze pieśni czy przysłowia, tyle że w czeskiej diakrytyce. To zaś wszystko wykoślawia, więc warto starać się poprawić takie zapisy. Podobnie zresztą jak słynne nawiasy na tablicy „Bystrzyca” na naszym dworcu kolejowym.

Wiem, że podoba się panu projekt tworzenia gminnych map ze starymi, lokalnymi nazwami.

– To prawda. Moim zdaniem to doskonały pomysł, ponieważ nasze dzieci często nie wiedzą już, o co chodzi, gdy mówimy „na Skokach” czy „Gadzio dziura”. A wystarczy jedynie zebrać grupkę ludzi, którzy naniósł te nazwy na

Sejmik Gminny w Bystrzycy

2

marca

w Domu PZKO

Początek o godz. 17.00

Polacy w Bystrzycy

✔ Liczba obywateli Bystrzycy narodowości polskiej: 1325 (według spisu z 2011 roku)

✔ Polskie organizacje i instytucje:

✔ Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. Stanisława Hadyny z Polskim Językiem Nauczania (dyrektor Bogdan Sikora)

✔ Koło Macierzy Szkolnej (prezes Daniel Heczko)

✔ Miejscowe Koto PZKO (prezes Lucyna Škňouřil)

✔ Harcerska Drużyna Wodna „Grom” (drużynowy Maciej Szewczyk)

papier. Myślę więc, że praca nad taką mapą będzie jednym z tych fajnych zadań, jakie czekają nas w najbliższej przyszłości.

Rozmawiał: Witold Koźdoń

POLSKI BIZNES ⁽⁶⁵⁾

Cieszy, kiedy klienci do nas wracają

Pracujemy razem, więc znamy swoje mocniejsze i słabsze strony. Ja troszczyć się z reguły o koncepcję projektu i o to, by klient rozumiał i akceptował proponowane przez nas rozwiązania, natomiast zadaniem Adama jest najczęściej dopracowanie stworzonej przez nas koncepcji o projekt techniczny i detale. Jednak na każdym etapie konsultujemy wspólnie rozwiązania, by uzyskać jedyny najlepszy efekt. Można więc powiedzieć, że ja zaczynam pracę, natomiast Adam ją kończy – żartuje Katarzyna Jursa-Pieleszowa, która razem z mężem Adamem prowadzi w Czeskim Cieszynie Pracownię Architektoniczną „FRIS architekti”.

Oboje inżynierowie studiowali architekturę i urbanistykę w Brnie i to właśnie tam przed ośmiu laty zaczęła się ich przygoda z własnym biznesem. – Prywatnie byliśmy wówczas parą i przypadkiem dostaliśmy od znajomych pierwsze zlecenie. Pracowałam wówczas w Kopenhadze, ale przyjeźliśmy się, ponieważ chcieliśmy realizować własne projekty i nigdy nie planowaliśmy pracy dla kogoś innego – wspomina Pieleszowa.

– W naszej branży często jest tak, że pierwsze zlecenia przychodzą właśnie od znajomych. Podczas studiów, w ramach uniijnego programu edukacyjnego Erasmus, oboje wyjechaliśmy do innych europejskich państw. Ja studiowałam i pracowałam w Belgii, a Katarzyna w Danii. Było to dla nas ważne doświadczenie, ponieważ mogliśmy spojrzeć na pracę architekta z zupełnie innej strony – tłumaczy z kolei Adam Jursa, który studiował architekturę m.in. w Gandawie, a studium rozwoju urbanistycznego Czeskiego Cieszyna, które przygotował jako swoją pracę dyplomową, zostało uznane przez fachowców za bardzo obiecujący dokument.

Jursowie prowadzą firmę od ośmiu lat, zaś do Czeskiego Cieszyna małżeństwo przeniosło swój biznes sześć lat temu. Do dziś architekturę zrealizowali 90 mniejszych i większych projektów. Ich dziełem jest m.in. wnętrze sklepu bez opakowań w Czeskim Cieszynie, bistro

„Bistruck” w Hawierzowie czy wnętrze Domu Polskiego w Karwinie-Frysztacie.

– Ta realizacja trwa już kilka lat, ponieważ nie udało się zamknąć całości w jednym etapie. W trakcie tego czasu projekt przechodził mniejsze lub większe zmiany, ale nadal staraliśmy się trzymać pierwotnej koncepcji, choć czasami wymaga to dużo starań – tłumaczy architektka, którzy podkreślają, że ich biuro nie jest duża firmą. – Na razie nikogo nie zatrudniamy, ponieważ zależy nam, by mieć bezpośredni kontakt i kontrolę nad projektami. Na co dzień współpracujemy za to z wieloma specjalistami z różnych dziedzin. Od czasu odwywania u nas także praktyki studenci architektury z Polski lub Czech, a obecnie z jedną ze studentek przygotowujemy wystawę prac graficznych na temat ulicy Główniej w Czeskim Cieszynie – mówią architekci.

Przedsiębiorcy przekonują, że choć konkurencja w branży jest ostra, nie narzekają na brak pracy, a ich tegoroczny kalendarz jest już niemal wypełniony. – Obok domów jednorodzinnych, które nieraz są bardzo ciekawe, realizujemy też większe projekty komercyjne. Przyjemne jest natomiast, kiedy okazuje się, że klienci do nas wracają – mówi Adam Jursa, który przekonuje, że ani pogoda, ani pora roku nie mają dużego wpływu na liczbę zleceń. – Do tego nasza praca jest często długotrwała. Jeden projekt trwa kilka miesięcy, a czasami kilka lat, dlatego generalnie nie jesteśmy zależni od żadnych sezonów – tłumaczy. – Prawdą jest natomiast, że czasami klienci przychodzą do nas jesienią i informują, że wiosną chcieliby budować. Tyle że jest to często zupełnie nierealne – żartuje jego żona.

W ostatnim czasie pracownia aranżowała również okolice dworca kolejowego w Bystrzycy. – W tym projekcie chcieliśmy zwrócić uwagę, że przestrzeń publiczna powinna być nie tylko poprawna technicznie i funkcjonalnie, ale także estetyczna. Teraz pracujemy nad wnętrzem Domu Robotniczego w Olbrachicach, remontem mniejszego Domu Kultury w Mostach koło Jablonkova, kawiarenką w

• Katarzyna i Adam Jursowie. Fot. WITOLD KOZDOŃ

Ostrawie, ale ciekawym było także zlecenie wykonania projektu schronu turystycznego w Beskidach. Szykuje się też jeden ciekawy projekt w centrum Czeskiego Cieszyna, ale niech pozostanie to niespodzianką. Zupełnie nietypowym zadaniem było natomiast konkursowe opracowanie wnętrza nowego, drewnianego kościoła w Gutach. Ma ono bowiem odzwierciedlać miejscową historię i tradycję, ale we współczesnej formie – mówi Katarzyna Jursa-Pieleszowa.

Stworzenia konkursowej koncepcji wnętrza kościoła w Gutach „FRIS architekti” podjęło się we współpracy ze specjalizującym się w problematyce sakralnej, znanym architektem Markiem Štěpánem z Brna (w którego biurze projektowym Katarzyna odbywała swoje praktyki podczas studiów). – Zgłębianie tajników sakralnej architektury było niezwykle interesujące. Jak wiadomo kościołom w Gutach spłonął, więc praca nad zachowaniem w nowej formie jego dawnych wartościowych pierwiastków, była sporym wyzwaniem. Wprawdzie trwają jeszcze dyskusje i konsultacje, ale zaproponowana koncepcja została przyjęta jako najlepsza z wszystkich konkursowych – stwierdza moja rozmówczyni. (wik)

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 2012

Branża: architektura, urbanistyka, budownictwo

Liczba pracowników: 2 (+1)

Kontakt:

Główna 87/2

737 01 Czeski Cieszyn

Tel.: +420 732 472 019

Mail: kasia@frisarchitekti.cz

www.frisarchitekti.cz

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Moje, twoje, nasze wspólne...

Zgodnie z aktualnym czeskim stanem prawnym, małżonkowie z zasady łączą się do wspólnoty majątkowej. Inaczej sytuacja wygląda w większości państw Unii Europejskiej, gdzie małżonkowie objęci są ustawową rozdzielną majątkową. Czeskie, morawskie i śląskie pary mają zatem po ślubie do czynienia z trzema odrębnymi majątkami: majątkiem osobistym męża, majątkiem osobistym żony i majątkiem, który został nabyty w czasie trwania małżeństwa. Majątek posiadany przez współmałżonka przed ślubem nie staje się przedmiotem współwłasności małżeńskiej. Aby na przykład zachować go dla siebie w razie rozwodu, nie trzeba podpisywać umowy małżeńskiej.

Przed ślubem lub później

Chociaż dla wielu par umowa małżeńska to nadal rzecz nie do pomysłenia, jako że już na starcie wspólnego życia sugeruje niejako ograniczone wzajemne zaufanie, coraz więcej małżonków decyduje się na takie właśnie rozwiązanie. Warto dodać, że umowę małżeń-

ską można zawrzeć nie tylko przed ślubem, ale także w dowolnym momencie trwania związku małżeńskiego. Zawsze jest potrzebna zgoda obu stron. Umowa ma formę aktu notarialnego. Za jej sporządzenie trzeba zapłacić – od czterech do kilkunastu tysięcy koron. Jeżeli para postanowi zawrzeć umowę przed ślubem, po zawarciu małżeństwa musi przedstawić notariuszowi akt ślubny. Podczas gdy przed zszewciem umowy zawarto w naszym kraju ok. 7600 umów małżeńskich, w roku ubiegłym było ich już niespełna 11 tysięcy. W sumie w ciągu ostatnich sześciu lat takie rozwiązanie wybrało prawie 58 tys. par. Jeszcze kilka lat temu osoby, które decydowały się na zawarcie umowy małżeńskiej, raczej nie chwaliły się tym przed rodziną i znajomymi. Dzisiaj jest inaczej – umowa małżeńska, czyli intercyza, przestaje być rzeczą wstydliwą, prawdopodobnie m.in. dlatego, że ludzie coraz bardziej cenią sobie niezależność finansową.

Kiedy może się przydać?

Kwestie umowy małżeńskiej i stosunków majątkowych w małże-

stwie reguluje kodeks cywilny. Na zawarcie umowy małżeńskiej coraz częściej decydują się u nas nie tylko ludzie młodzi, ale także osoby dojrzałe, „po przeżyciach”, mające już na swoim koncie niemile doświadczenia związane z rozstaniem lub podziałem majątku. Umowa małżeńska pozwala na stworzenie własnego reżimu prawnego np. w przypadku rozwodu. Przyszli małżonkowie sami ustalają, jaki majątek będzie podlegał podziałowi, a jaka jego część zostanie z podziału wykluczona. Co prawda zakochanych nowożeńców takie problemy teoretycznie nie muszą jeszcze obchodzić, jednak warto pamiętać o tym, że zawarcie związku małżeńskiego zawsze pociąga za sobą poważne konsekwencje prawne. Są jednak też okoliczności, w których umową małżeńską głowy sobie raczej zaprzętać nie trzeba. Na przykład wtedy, gdy państwo młodzi są naprawdę niezamożni i bez zobowiązań i gdy wspólne życie chcą zawiązać od przyszłowiego zera.

Przyda się umowa małżeńska ludziom, którzy wnoszą do związku duży własny majątek lub własny,

dobrze prosperujący (lub przeciwnie – podupadający) biznes. Bywa też i tak, że na zawarcie umowy decydują się małżonkowie w momencie, kiedy jeden z nich, podejmując działalność gospodarczą, pragnie uniknąć ryzyka, że konsekwencje jego niepowodzeń będzie musiał ponosić partner lub partnerka, ewentualnie dzieci. Często powodem zawierania umowy jest obawa przed ewentualnymi długami współmałżonka. Jeżeli w umowie zostanie zapisana rozdzielnosc majątkowa, partner lub partnerka dłużnika nie muszą się obawiać, że egzekucja obejmie także ich majątek. Umowa małżeńska jest w stanie skutecznie chronić osoby, które nie są zadłużone, wierzycelności mogą być bowiem ściągane wyłącznie z majątku osobistego dłużnika.

Warto wiedzieć, że pary mogą ogłosić zawartą przez siebie umowę w spisie pn. „Seznam listin o małżeńskim majątkowym reżimie”, który prowadzi Izba Notarialna. Odpada wtedy obowiązek przedstawiania umowy stronie trzeciej, na przykład komornikowi. Ten w

razie konieczności sam sprawdza, czy umowa małżeńska została wprowadzona do spisu, a następnie musi zastosować się do jej postanowień.

Nie dotyczy opieki nad dziećmi

Umowa małżeńska może rozwiązać lub zmienić wiele ważnych dla obojga małżonków spraw. Na jeden obszar nie ma jednak żadnego wpływu. A jest nim wychowanie dzieci i opieka nad nimi. W umowie małżeńskiej nie można zatem zapisać, z którym z rodziców dziecko zamieszka po ewentualnym rozwodzie lub na jakich warunkach dzieci będą widywać się z rodzicami. Należy też pamiętać, że umowa małżeńska zawartą bez wcześniejszych negocjacji i bez pełnego ujawnienia przez obie strony wyczerpujących i prawdziwych informacji (dotyczących m.in. posiadania majątku, spadku, długów) w przyszłości każdy sąd może łatwo unieważnić. Podejrzana jest np. umowa, którą spisał prawnik jednej strony i bez dyskusji podpisał drugiej stronie do podpisania. ▲

Ważne zwycięstwo

CHANCE LIGA HOKEJA

SLAVIA PRAGA – AZ HAWIERZÓW 2:3

Tercje: 1:2, 0:1, 1:0. Bramki i asysty: 15. Šmerha (Kubík, Novák), 46. Bílek (Viček) – 3. O. Procházka (Danielčák, Cihlár), 18. F. Seman (Maruna, Fridrich), 36. Danielčák (Cihlár, O. Procházka). Hokeiści Hawierzowa nie rezygnują z walki o play off. Bezpośredni awans do fazy pucharowej zapewni minimum szósta lokata w tabeli, do której podopieczni trenera Jiřego Režnara tracą po weekendzie jeden punkt. – Przed nami pięć kluczowych kolejek tego sezonu. Slavia za nami i przyznam się, że w Pradze nie było łatwo. W krytycznych chwilach szczęście jednak uśmiechnęło się do nas – skomentował wymęczone zwycięstwo nad Slavią szkoleniowiec Hawierzowa, Jiří Režnar. Gola na wagę trzech punktów zdobył Jozef Danielčák, który z okolicy bulika zaskoczył bramkarza Michalajowa. Lokaty: 1. Cz. Budziejowice 138, 2. Przerów 103, 3. Wsecin 93, 4. Chomutów 92, 5. Slavia Praga 85, 6. Litomierzycy 80, 7. Hawierzów 79, 8. Poruba 72 pkt. Jutro: Hawierzów – Przerów (17.00).

(jb)

OFERTA

HOKEJ NA LODZIE – TIPSPORT EKSTRALIGA: HC Stalownicy Trzyniec – Zlin (dziś, 17.00). Stalownicy Trzyniec po piątkowym wyjazdowym zwycięstwie nad Karłowymi Warami (6:2) wrócili z tournée po obcych lodowiskach w dobrych humorach. Wtorkowy rywal ze Zlina z dorobkiem 64 punktów plasuje się w tabeli na 10. miejscu, faworytem spotkania są więc Stalownicy.

(jb)

Janečka: Chciałbym stonować euforię

Do dwóch lat posuchy na listę strzelców Karwiny wpiął się ponownie Marek Janečka. Słowacki defensor zamknął usta krytykom, którzy uważają, że w wieku 36 lat warto już wybrać się na piłkarską emeryturę.

– Nie jestem łowcą bramek, ale gol oczywiście sprawił mi frajdę. Każdy ma prawo do krytyki, ale ja sam zdecyduję, kiedy skończyć z aktywnym futbolem. Na chwilę obecną czuję się świetnie – stwierdził doświadczony piłkarz.

Janečka w niedzielnym meczu profitował ze współpracy z Lingrem, trafiając z kilku kroków po szybkiej akcji na prawej stronie rozkojarzonej defensywy rywala. – W dwóch spotkaniach udało

Najlepszy występ Karwiny w całym sezonie

Piłkarze Karwiny płyną na zwycięskiej fali. W niedzielnym meczu Fortuna Ligi podopieczni Juraja Jarábka rozbili u siebie Teplice 3:0, zatrzymując się na chwilę obecną na 14. pozycji w tabeli. Wczoraj, po zamknięciu numeru, w ostatnim spotkaniu 22. kolejki drużyna Banika Ostrawa podejmowała Jablonec.

Janusz Bittmar

Wszystkie gole w Raju padły w pierwszej połowie. Karwiniacy rzucili się na Teplice z impetem, prowadząc od 17. minuty po bramce głową Ondřeja Lingra, którego sprytnie obsłużył albański pomocnik Kristi Qose. Na 2:0 poprawił w 22. minucie Abdulrahman Taiwo z dośrodkowania Vojtěcha Smrży, trafiając w lewy górny róg tepleckiej bramki, a wynik meczu ustalili w 42. minucie z podania Lingra osamotniony w polu karnym Marek Janečka. Druga odsłona stała już pod znakiem mądrej, defensywnej gry Karwiny i szarpanych akcji przyjeźdźnych, którzy po czerwonej kartce dla Marečka dogrywali spotkanie w dziesiątkę. W wiosennej rundzie karwiniacy zdobyli jak na razie komplet punktów, nie tracąc w dodatku bramki, konsekwentnie realizując plan maksimum – ucieczkę ze strefy spadkowej. Z czternastego miejsca w tabeli podopieczni Juraja Jarábka tracą zaledwie dwa punkty do Zlina i cztery do Teplic oraz Bohemians 1905.

Karwiniacy w historii wzajemnych spotkań z Teplicami sięgnęli w niedzielę po pierwsze zwycięstwo. – Wiedzieliśmy, że z Teplicami jeszcze nigdy nie udało nam się wygrać. A taka czarna seria nie trwa wiecznie i cieszę się, że przelamiłyśmy kłątę w tak ważnej chwili, walcząc o uratowanie pierwszoligowej przynależności – stwierdził zadowolony słowacki trener. Jarábek w listopadzie ubiegłego

roku przejął od zdymisjonowanego Františka Straki stery karwińskiej drużyny i jak na razie w meczach o punkty jeszcze nie zasmakował gorczych porażki. – Restart zespołu jest zasługą nas wszystkich w Karwinie, włącznie z kibicami i szefami klubu. Pozytywne nastawienie czyni cuda – podkreślił Jarábek.

Wiosenna metamorfoza Karwiny ma dwa wspólne mianowniki: dobrą organizację gry w defensywie i przelamanie strzeleckie. Karwiniacy, którzy w zimowych sparingach z trudem zdobywali bramki, wraz z pierwszym gwizdkiem sędziego w Fortuna Lidze znaleźli receptę na golkipierów. Dwa gole do siatki Zlina, trzy w meczu z Teplicami,

raczej nie są dziełem przypadku. Blyszczy zwłaszcza wypożyczony nad Olzę z Dunajskiej Stredy nigeryjski napastnik Taiwo, a na swoją okazję czekają również Filip Kubala, Muhamed Tijani i Matko Babić. W kadrze Karwiny zrobiło się paradoksalnie na tyle ciasno, że na zasadach wypożyczenia przekazano do Witkovic ofensywnego pomocnika Olivera Putyę, a do Varnsdorfa stopera Martina Kouřila. – Ważne, żeby obaj regularnie grali w swoich tymczasowych klubach. Po powrocie z gościnnych występów staną na starcie z pozostałymi zawodnikami w naszym zespole – zapewnił Lubomír Vlč, dyrektor sportowy MFK Karwina.

• Karwiniacy nie patyczkowali się z Teplicami. Fot. fkteplice

FORTUNA LIGA KARWINA – TEPLICE 3:0

Do przerwy: 3:0. Bramki: 17. Lingr, 22. Taiwo, 43. Janečka. CZK: 67. Mareček. Karwina: Bolek – Ndefe, Šindelář, Rundić, Moravec – Smrž, Qose, Janečka (69. Bukata) – Ba Loua (78. Vukadinović), Lingr (84. Kubala), Taiwo. Lokaty: 1. Slavia Praga 57, 2. Pilzno 44..., 14. Karwina 19, 15. Opawa 14, 16. Przybram 13 pkt.

• Marek Janečka (z prawej) póki co woli tonować emocje. Fot. mfkkarvina

Dziewczyny lubią brąz

Agata Staszowska podąża śladami swojego starszego brata Michała, reprezentanta RC w narciarstwie alpejskim. Wychowanka klubu SKI Mosty, obecnie zawodniczka drużyny SKI Bílá, zdobyła brązowy medal w młodzieżowych mistrzostwach RC.

Janusz Bittmar

Trasę znałam na wylot, bo trenuję w Bilej regularnie. Cieszę się z brązu i liczę na coraz lepsze starty w karierze – stwierdziła Staszowska, która brązowy medal wywalczyła w slalomie gigancie. Lepiej od Agaty Staszowskiej spisały się na trasie tylko reprezentantki RC, Natálie Zouharowa i Linda Trejbalowa. – Moim marzeniem jest awans do kadry RC. Jeśli nie spoczne na laurach, taka szansa istnieje – zapewniła Staszowska, uczennica 3. klasy Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie.

– Dobry występ w mistrzostwach RC zawdzięczam rzetelnym treningom. W tym sezonie sporo czasu spędziłam na lodowcach w Alpach, szlifując technikę. Zazwyczaj było tak, że dobrze radziłam sobie na treningach, ale teraz udało się te doświadczenia przekuć w namacalny sukces, brązowy medal – dodała zawodniczka, która o podium walczyła również w slalomie, ale w końcu musiała się zadowolić czwartym miejscem.

Agata Staszowska pochodzi z narciarskiej rodziny. Wyczynowo, na poziomie reprezentacji, narciarstwo alpejskie uprawia również jej starszy brat, Michał. Na chwilę obecną Michał Staszowski boryka się z kontuzją mięśni brzucha i co za tym idzie – sezon

• Kiciuki trzymał za Agatę Staszowską również jej starszy brat, reprezentant RC Michał Staszowski. Fot. ARC rodziny Staszowskich

2019/2020 spisał na straty, ale jak tylko to możliwe, towarzyszy siostrze na zawodach i służy fachowymi wskazówkami. – Agata zrobiła duże postępy. Tuż przed mistrzostwami zauważyłem, że na treningach radzi sobie wyśmienicie. Jest odważna, nie boi się wyzwać. Pomyślałem, że to idealna

okazja, żeby dobrą formę pokazać nie tylko podczas treningów, ale też w walce z najlepszymi. Na żywo kibicowałem Agacie podczas slalomu, w którym zajęła czwarte miejsce i już wtedy widziałem, że stać ją na więcej – powiedział w rozmowie z „Głosem” Michał Staszowski.

Zawodniczkę klubu SKI Bílá cechuje uniwersalność. – W odróżnieniu ode mnie lubi zarówno slalom gigant, jak też klasyczny slalom. Wierzę, że w swojej karierze nie powiedziała jeszcze ostatniego słowa – dodał Michał Staszowski.

Remis traktują jako stratę

Piłkarze ręczni Banika Karwina na trzy kolejki przed końcem fazy zasadniczej Strabag Rail Ekstraligi poculi w nogach trudy całego sezonu, tracąc na własnym parkiecie punkt z drużyną Nowe Weseli. Remis 26:26 jest sukcesem gości, którzy w tabeli zajmują szóste miejsce.

– Wyobrażałem sobie ten mecz trochę inaczej. Zabrakło nam skuteczności w ataku, czyli elementu gry, który przesądził o naszym awansie do ćwierćfinału Pucharu Challenge – stwierdził rozgrywający Marek Monczka. Doświadczony szczypiornista w niedzielnym spotkaniu 19. kolejki męczył się w ataku tak samo, jak reszta kolegów z drużyny. Gospodarze łatwiej dochodzili do sytuacji strzeleckich z okoliczności kołowego, aniżeli po akcjach oskrzydających. Pięć bramek obrotowego Jurija Gromyki to potwierdzenie tej tezy.

Ani jedna z drużyn nie potrafiła uzyskać w meczu komfortowej przewagi. – W kilku fragmentach spotkania pojawiła się szansa na

• To był trudny mecz dla golkipierów. Fot. hcb-karvina

zdobycie komfortowej zaliczki, ale za każdym razem zabrakło nam zimnej krwi – skomentował przegraną szkoleniowiec Karwiny, Marek Michalisko. Ofensywny szczypiornik spodobał się kibikom, akcje przelewały się bowiem z jednej strony na drugą, często bez niepotrzebnych błędów technicznych.

– To była prawdziwa reklama piłki ręcznej – ocenili zawody Pavel Hladík, trener klubu z Nowego Weseli.

Do zakończenia rundy zasadniczej pozostały jeszcze trzy kolejki, które Banik zaliczy z trudnymi przeciwnikami. W najbliższą sobotę karwiniacy zmierzą się na wyjeździe z Hranicami, 10 marca zagrają u siebie z Talentem Pilzno, a 14 marca na parkiecie Lowosic. – Liczę się dobra pozycja wyjściowa przed play off. W niedzielę trochę skomplikowaliśmy sobie sprawę, ale gramy dalej – przybliżył krajo-braz przed play off Marek Monczka. Niewykluczone, że w ćwierćfinale ekstraligi Banik trafi właśnie na Nowe Weseli. – Nie miałbym nic przeciwko temu. Zresztą niedzielny pojedynek swoim poziomem nie odbiegał od spotkań w fazie pucharowej – stwierdził trener Hladík.

STRABAG RAIL EKSTRALIGA

KARWINA – N. WESELI 26:26

Do przerwy: 15:15. Karwina: Marjanović, Mokroš – Solák 9/1, Brůna 1, Monczka 3, Franc 2, Gromyko 5, Chudoba 2/1, Čosík 1, Skalický 1, Nantl, Nedoma 2, Noworyta, Urbaňski, Plaček, Drzyzga. Lokaty: 1. Pilzno 34, 2. Dukla Praga 29, 3. Zubří 28, 4. Karwina 26, 5. Koprzywnica 23, 6. N. Weseli 22 pkt.

dzie z Hranicami, 10 marca zagrają u siebie z Talentem Pilzno, a 14 marca na parkiecie Lowosic. – Liczę się dobra pozycja wyjściowa przed play off. W niedzielę trochę skomplikowaliśmy sobie sprawę, ale gramy dalej – przybliżył krajo-braz przed play off Marek Monczka. Niewykluczone, że w ćwierćfinale ekstraligi Banik trafi właśnie na Nowe Weseli. – Nie miałbym nic przeciwko temu. Zresztą niedzielny pojedynek swoim poziomem nie odbiegał od spotkań w fazie pucharowej – stwierdził trener Hladík.

(jb)

W SKRÓCIE

DOLEŻAŁ: WALCZYMY DO KOŃCA. Polscy skoczkowie wrócili z Rasnowa w kiepskich humorach. Po raz pierwszy w tym sezonie nikt z podopiecznych Michała Doleżala nie znalazł się na podium Pucharu Świata. W Rasnowie, który zadebiutował w kalendarzu Pucharu Świata w skokach narciarskich, najbliższe podium znalazł się w sobotę czwarty w konkursie Dawid Kubacki. Najlepszy z Polaków w tym sezonie nie rezygnuje z walki o Kryształową Kulę. – Zawsze jest nadzieja. Wiemy, że Dawid trochę stracił, ale walczyliśmy do samego końca – stwierdził szkoleniowiec polskiej kadry skoczków, Michał Doleżal. Na najbliższe zawody do Lahti trenerzy kadry desygnowali identyczny skład, jaki zaprezentował się podczas ubiegłego weekendu w Rumunii. Są to: Dawid Kubacki, Kamil Stoch, Piotr Żyła, Aleksander Zniszczoł, Paweł Wąsek, Klemens Murańka oraz Jakub Wolny. BLOKADA U PIĄTKA. Krzysztof Piątek wciąż czeka na pierwsze trafienie w Bundeslidze. Polski piłkarz po przenosinach z AC Milan do Herthy Berlin nie przeszył skutecznością, słabo gra też cała berlińska drużyna. Suchoj nitki na polskim napastniku nie pozostawili niemieccy dziennikarze. „Co się dzieje z Krzysztofem Piątkiem?” – pyta „Bild”. 1. Blokada u Piątka. Odszakiwała mu prawie każda piłka, był niedokładny, nie potrafił stworzyć zagrożenia pod bramką rywala – kontynuują dziennikarze. Szansa na przełamanie pojawi się jednak niebawem, abowiem w najbliższej kolejce Bundesligi drużyna Herthy zmierzy się z jeszcze gorszą ekipą – Fortuna Dueseldorf. KUBICA W WARSZAWIE. Robert Kubica wraz z kolegami z zespołu Alfa Romeo, Kimim Raikkonenem i Antonio Giovinazzim, wzięli udział w oficjalnej konferencji prasowej w Warszawie. Kierowcy w towarzystwie szefa zespołu Frederica Vasseur opowiadali o oczekiwaniach związanych z tegorocznym sezonem Formuły 1. Kubica, który do Alfa Romeo trafił z Williamsa, w nowym zespole będzie pełnił rolę kierowcy testowego, a także ścigał się w serii zawodów DTM. – Jest łatwiej niż dwanaście miesięcy temu. Porównywanie tegorocznego bolidu do tego, który miałem wcześniej, nie ma żadnego sensu. Dopiero w Australii poznamy jednak układ sił. Musimy skupić się na sobie – ocenił szanse nowego zespołu Kubica. Pierwszy wyścig sezonu 2020 odbędzie się w Australii. Kierowcy będą rywalizowali o punkty nowego sezonu w weekend 13–15 marca.

JANOWICZ: WRESZCIE WRÓCIŁEM DO GRY. Bez Huberta Hurkacza, Łukasza Kubota i Kamila Majchrzaka, ale za to z wracającym do reprezentacji Jerzym Janowiczem zagrają polscy tenisiści z Hongkongiem w Pucharze Davisa. Spotkanie zaplanowano na 6-7 marca w Kaliszu. Stawką spotkania z Hongkongiem będzie awans do wyższej klasy, Grupy Światowej II. – Po czterech latach wystąpię w drużynie narodowej i znowu zagram w Pucharze Davisa. Za mną bardzo długa przerwa, dwa lata i trzy miesiące to znak czasów. W tym półtora roku bez jakichkolwiek treningów – stwierdził Janowicz. (jb)

INFORMATOR

POLECAMY

Polityka, która śmiesz do łez

Amatorski Zespół Teatralny im. Jerzego Cierlickiego MK PZKO w Wędrynie pracuje nad kolejną sztuką. Jest nią komedia „No comment lub idioci w polityce” słowackiego autora Jozefa Banaša (tłumaczenie: Izabela Żur, muzyka: Andrzej Macoszek, scenografia: Janusz Ondraszek i Józef Kurek).

Tematem sztuki jest bezlitosna walka o fotel premiera. W jednej z dwóch głównych ról zagra tym razem zawodowy aktor, Janusz Kaczmarek. – Obsadzenie głównych postaci, czyli Talleyranda i Fouchego, nie należało do łatwych ze względu na obszerność ról. Przypadek chciał, że w „Czytelniku” zaczął pracować Janusz Kaczmarek. Janusz się zgodził, a ja postanowiłem zagrać razem z nim, Talleyranda – powiedział „Głosowi” reżyser, Janusz

Ondraszek. Kolejne role przypadły Jakubowi Kluzowi i Józefowi Cieslarowi. – „Polityka to walka o moc, najpierw walczycie z wrogiem, a potem ze swoimi, a z nimi to nawet bardziej, bo roszczą sobie więcej praw” – to sławny, okrutnie prawdziwy cytat bohatera naszej sztuki, Charlesa Maurice de Talleyranda, jednego z najsprytniejszych, a zarazem najbardziej pozbawionych skrupułów polityków. Jego antagonistą, Joseph Fouché, to jego wierna kopia. Ich niemitosiernej walki o fotel premiera nie można było odtworzyć inaczej jak tylko w formie komedii. Wierzę, że przy odbiorze tej sztuki publiczność będzie płakać ze śmiechu – stwierdził Banaš.

Wędrzyńska premiera „No comment” odbędzie się tydzień po Wielkanocy, 17 kwietnia o godz. 18.00 w „Czytelniku”. – Obecny ma być sam autor sztuki, co w dziełach naszego teatru chyba jeszcze nie miało miejsca – dodał Ondraszek

• Wędrzyńscy aktorzy mają już z sobą jedną próbę w kostiumach. Fot. Facebook Janusza Ondraszka

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – KARWINA: Jedna noc na Karlštejn (25, godz. 10.00);

▲ **CZ. CIESZYN.** Prodaná nevěsta (26, godz. 10.00);

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Brémští muzikanti (25, 27, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Mosley (25, 26, godz. 17.00); Curiosa (26, godz. 17.00); Chlap na strídačku (25, 26, godz. 19.30); Přiliš osobní známost (25, 26, godz. 19.30); Zew krwi (27, godz. 17.00); Modelář (27, godz. 17.00); V síti (27, godz. 19.30); 1917 (27, godz. 19.30);

KARWINA – Centrum: Sonic.

Ogłoszenia do »Głosu«

przysługujące są w dni powszednie:
• W redakcji „Głosu” przy ul. Strzelińskiej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live • W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz • W Odd. Literaturo-Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Fryszacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: polske@rka.cz).

Szybki jak błyskawica (25, godz. 17.30); Attila (25, godz. 20.00); Zaklęty pírko (26, godz. 17.30); Chlap na strídačku (26, godz. 20.00); V síti (27, godz. 17.45); Karel, ja ty (28, godz. 18.00); 1917 (27, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Kraina lodu 2 (25, godz. 15.00); Případ mrtvého nebožtíka (25, 26, godz. 17.30); Gwiezdne wojny. Skywalker. Odrodzenie (25, 26, godz. 20.00); PAW Patrol (26, godz. 10.00); Dolittle (27, godz. 15.00); 1917 (27, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Mosley (27, godz. 17.00); Toy Story 4 (26, godz. 16.30); Wyspa fantazji (27, godz. 16.30); 1917 (27, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast:** Szybki i śnieżni dačku (25, 26, godz. 14.15); Doktor Dolittle (25, 26, godz. 16.00); Zenek (25, 26, godz. 18.00); Bad Boy (25, 26, godz. 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI. ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne o godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela o godz. 19.20.
POLSKIE AUDYCJE. po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz | Trzynieć 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE. U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 8.10 na 103 FM.; powtórki w pon. o godz. 23.05. Archiwum audycji. radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Kluby Kobiet i Seniora Cierlicko-Centrum, Ko-

ścielec, Stanisławice i Grodziszec zapraszają swych członków oraz sympatyków na spotkanie klubowe we wtorek 25. 2. o godz. 17.00 do Domu Polskiego na Kościelcu. W programie Babskie ostatek!
CIERLICKO, STANISŁAWICE – Zarządy MK z Stanisławic i Cierlicka-Kościelca zapraszają na swoje zebrania sprawozdawcze do Domu Polskiego ŻW w niedzielę 1. 3. od godz. 15.30. Po zebraniach o godz. 16.30 na „Sali pod Samolotami” sejmik gminny przed Zgromadzeniem Ogólnym KP 2020.
CZ. CIESZYN – MK PZKO Cz. Cieszyn-Osiedle zaprasza wszystkich członków na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w sobotę 29. 2. o godz. 16.00 w Domu Polskim PZKO Sibica. Dojazd na miejsce: autobusem z Osiedla, ul. Ślaska o godz. 15.35 (linia 721). W programie zebrania: występ przedszkolaków, sprawozdania, dyskusja. Po dyskusji poczęstunek.
▲ Duet Vrámol przy wsparciu MK PZKO Cz. Cieszyn-Osiedle oraz Centrum zaprasza na show fortepianowe pt. „Historia muzyki w pigułce” w niedzielę 1. 3. o godz. 16.00 i 18.00 do Klubu PZKO przy ul. Bożka 16. Upzejmie prosimy o zamawianie biletów na pod nr. tel. 734 167 494 lub duovarmoll@gmail.com.

DĄBROWA – MK PZKO zaprasza na bajkę muzyczną dla dorosłych w wykonaniu Teatrzyku Bez Kultury pt. „Kopciuszek? Sorry jako!” Przedstawienie odbędzie się 7. 3. o godz. 16.00 w Domu Narodowym w Dąbrowie.
KARWINA-RAJ – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają

członków dnia 27. 2. o godz. 14.00 do Domu PZKO na prelekcję pt. „75. rocznica wyzwolenia obozu koncentracyjnego Oświęcim.”
NAWSIE – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na turniej par w brydżu towarzyskim, który odbędzie się w sobotę 29. 2. o godz. 10.30 w Domu PZKO. Wpisowe od pary 200 kc. Bufet oraz nagrody zapewnione. Zgłoszenia prosimy przesyłać do 27. 2. na email: stasekg@gmail.com.
OSTRAWA – Zarząd MK PZKO zaprasza na spotkanie o nazwie „Kwiątek dla Ewy” połączone z Sejmikiem Gminnym Kongresu Polaków, które odbędzie się dziś, we wtorek 25. 2. o godz. 16.30 w Galerii „Magna” przy ul. Bieblova 3.
PTTS „BS” – Zaprasza 29. 2. na sobotnią wycieczkę na Wielką Czanortę. Trasa wycieczki (11,5 km, 4 godz.). Nydek Rynek – Nydek Za kamień – Czanortnia wieża (12.00) – Siodło Beskidek – Nydek Strzelma – Nydek Rynek. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 9.20, autobusu z Bystrzycy o godz. 9.50. Powrotny autobus z Nydku o godz. 14.00, 16.00. Kierownik wycieczki Edek Jursa, tel. 603 887 418 zaleca: dobre buty, kijki, raczki. Schroniska 100/100 – Czanortnia, Czanortnia szczyt.
▲ zaprasza 3. 3. na wtorkową wycieczkę po trasie: Kubalonka – Istebna Wilcze – Bukowiec (około 14 km). Wyjazd autobusem z Cieszyna ul. 3. Maja (koło Celmly) o godz. 8.00, kierunek Koniaków. Powrót przez Jabłonków, Nawsie, wg ustaleń na trasie. Ze względu na spodziewane warunki zimowe, zabrać właściwy ekwipunek, szczególnie raczki. Schroniska 100/100

- bez schronisk. Prowadzący: Chrystian Zaleski, tel. +48 696 459 161.
SIBICA – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze w piątek 28. 2. o godz. 17.00 do Domu Polskiego PZKO. W programie występ dzieci przedszkola, sprawozdania z działalności za rok 2019, plan pracy na rok 2020. Po zebraniu odbędzie się spotkanie towarzyskie.
SKRZECZOŃ – Miejscowe Koło PZKO zaprasza na kolejne spotkanie Klubu 50+, które odbędzie się w piątek 28. 2. o godz. 18.00 w Domu PZKO. W programie spotkanie z prelegentką Otylią Tobiłą i projekcją filmu pt. „Stara fotografia”.
SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza w środę 26. 2. o godz. 17.30 do Domu PZKO na spotkanie z Danutą Chłup i jej nową powieścią „Trzecia terapia”.
STONAWA – Dzieci szkoły i przedszkola, grono pedagogiczne, Macierz Szkolna oraz MK PZKO zapraszają na Balić, który odbędzie się w niedzielę 1. 3. o godz. 14.30 w sali Domu PZKO.
WĘDRZYNA – Zarząd MK PZKO, Kluby Seniora i Kobiet zapraszają na uroczyste spotkanie z okazji MDK 1. 3. o godz. 15.00 do „Czytelnika”.

WYSTAWY

MIEJSKI DOM KULTURY, SALA MÁNESA, Karwinia, ul. Oswobodzeni: zaprasza 25. 2. o godz. 17.00 na wernisaż wystawy obrazów pt. „Zatrzymać się w czasie”. Ekspozycja czynna do 1. 4. w po, śr. pt: w godz. 9.00-15.00, wt, czt: w godz. 9.00-19.00.

ŻYCZENIA

Jutro, 26 lutego, obchodzi swój znaczny jubileusz 90. urodzin

pani ILZA ZUCZKOWA

Z tej okazji bukiet najspanialszych życzeń zdrowia, szczęścia, radości z każdego dnia oraz wszelkiej pomyślności składają Irka, Sonia, Anusia i Jasiu.

RK-013

WSPOMNIENIA

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.

Ks. Jan Twardowski

W czwartek, 27 lutego 2020, obchodziły swoje 85. urodziny nasza Kochana

śp. KAZIMIERA BAJER
z Suchej Górnej

Z miłością i szacunkiem wspomina córka z rodziną.

GŁ-093

Dziś, 25 lutego 2020, mija 6. rocznica zgonu naszej Kochanej

śp. BRONISŁAWY BIAŁOŃ
z Trzyńca

O chwilę wspomnień prosi rodzina.

GŁ-094

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, ul. Grabińska 458/33. do 15. 3. wystawa pt. „Wacław Jan Lehmann. Z Cieszyna w podróż dookoła świata”. Ekspozycja czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-16.00; nie. godz. 13.00-17.00.

OFERTA PRACY

AKADEMIA HANDLOWA W CZESKIM CIESZYNIE poszukuje od roku szkolnego 2020/2021 pedagoga na etat fachowych przedmiotów ekonomicznych. Wymagania: studia wyższe na kierunku ekonomicznym, dobra znajomość j. polskiego i j. czeskiego, kwalifikacja pedagogiczna (mile widziana), sumienność, rzetelność, kreatywność. Osoby zainteresowane prosimy o przesyłanie życiorysu (CV) na adres: info@oact.cz. GŁ-075

TYM ODDYCHAMY

Stężenie zanieczyszczenia powietrza pyłami PM 10 z dnia 24 lutego

Miejscowość	PM 10	Rychwałd	PM 10
Czeski Cieszyn	11,0	Rychwałd	10,0
Hawierzów	15,3	Trzynieć	4,7
Karwinia	8,3	Wierzniovice	8,0

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glos.live

Aktualny serwis o Polakach na Zaolziu

PROGRAM TV

WTOREK 25 LUTEGO

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Napisala: Morderstwo (s.) 9.50 Uśmiechy Rudolfa Jelinka 10.30 List do ciebie 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko, co lubię 14.25 Wszystko-party 15.10 Doktor Martin (s.) 15.55 Napisala: Morderstwo (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Opowiadaj (s.) 21.00 Ach, że morderstwa (film) 22.40 Columbo (s.) 0.15 Gabinet doktora Honzaka 1.00 AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowne przedszkole 9.00 Cudowna planeta 9.55 Ludzkość: Nasza wspólna historia 10.40 Niezwykle młode 11.25 Królestwo natury 11.50 Nie poddawaj się plus 12.20 Nie poddawaj się 12.45 Cześć je? 12.50 Skrzydła wojny 13.35 Pancerniki 14.20 Geoderma 14.50 Historia życia 15.40 Świat z lotu ptaka 16.35 Lutowe wariacje 17.20 Alexej Čepička 17.45 Nieznani bohaterowie 18.15 Wędrówki z parą 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie z południowych mórz 19.15 Z kraju Pradziada 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Wielka Wojna Ojczyzniana 21.00 Czeskie tajemnice 21.45 Czeskie stulecie 23.00 Dicte (s.) 23.45 Kościół katolicki – zмова milczenia 0.40 Hassel (s.).

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova 8.45 Ulica (s.) 9.45 MasterChef Czeszy 11.00 Co o tym sądzi 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Młody Sheldon (s.) 12.50 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 14.05 Mentalista (s.) 15.55 Dr House (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzi Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.35 Weekend 22.40 Zamach (s.) 0.00 Mentalista (s.).

PRIMA
6.15 Gormiti (s. anim.) 6.35 Pieskie życie (s. anim.) 7.20 M.A.S.H. (s.) 9.20 Policja w akcji 10.20 Anioł stróż (film) 12.15 Południowe wiadomości 12.30 Policja Hamburg (s.) 13.30 Gliniarz i prokurator (s.) 14.30 Strażnik Teksasu (s.) 15.30 Agenci NCIS (s.) 16.30 Popołudniowe wiadomości 16.45 Policja w akcji 17.40 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.55 Top Star 20.15 Słoneczna (s.) 21.45 Na Pavlaska 22.40 Skarby ze strychu 23.55 Policja w akcji 0.55 Strażnik Teksasu (s.).

ŚRODA 26 LUTEGO

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Napisala: Morderstwo (s.) 9.50 Doktor Martin (s.) 10.35 Opowiadaj (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Viktorka 14.15 Columbo (s.) 15.50 Napisala: Morderstwo (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Sprawy i wydziały (s.) 21.15 Nauczycielka (film) 22.55 Wilki w mieście (film) 0.00 AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowne przedszkole 9.00 Florencja 10.00 Walka o Okinawę w kolorze 10.50 Śledziliśmy Hitlera 11.45 Nasza wieś 12.10 Na muzycznym szlaku 12.40 Folklorika 13.10 Tarcze czeskiego królestwa 13.40 Kwartet 14.05 W drodze 15.25 Lotniskowiec Enterprise: Midway 16.20 Telewizyjny klub niesłyszących 16.45 Wtajemniczeni 17.15 Kawalek drewna 17.30 Czeskie tajemnice 18.15 Pierwsze ludzkie osady 18.45 Wieczorynka 19.00 Babel 19.25 Powietrze to nasze morze 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Kamera w podróży 21.00 Podróż po południowym Mjanmarze 21.30 Bałkany z Adamem Ondrą 22.00 Lotnicze katastrofy 22.45 Hassel (s.) 23.30 Belfer (s.) 1.10 Magazyn chrześcijański.

się żonami 21.40 MasterChef Czeszy 23.00 Zabójca broń (s.) 0.00 Mentalista (s.).
PRIMA
6.15 Gormiti (s. anim.) 6.35 Pieskie życie (s. anim.) 7.20 M.A.S.H. (s.) 9.20 Policja w akcji 10.20 Serce na dłoni (film) 12.15 Południowe wiadomości 12.30 Policja Hamburg (s.) 13.30 Gliniarz i prokurator (s.) 14.30 Strażnik Teksasu (s.) 15.30 Agenci NCIS (s.) 16.30 Popołudniowe wiadomości 16.45 Policja w akcji 17.40 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.55 Top Star 20.15 Błękitny kod (s.) 21.35 Show Jana Krausa 22.45 Gliniarz (s.) 0.00 Policja w akcji 0.55 Strażnik Teksasu (s.).

CZWARTEK 27 LUTEGO

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Napisala: Morderstwo (s.) 9.50 Viktorka 10.05 Losy gwiazd 11.00 Wszystko, co lubię 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Strzelcy 14.20 Durrellowie (s.) 15.10 Doktor Martin (s.) 15.55 Napisala: Morderstwo (s.) 16.45 Wszystko, co lubię 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Opowiadaj (s.) 21.00 Gejzer 21.30 Pr. dyskusyjny 22.30 Columbo (s.) 0.05 AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowne przedszkole 9.00 Życie ssaków 10.05 Świat z lotu ptaka 11.00 Historia życia 11.50 Cześć je? 11.55 Z kraju Pradziada 12.25 Lotniskowiec Enterprise 13.15 Magazyn chrześcijański 13.45 Europa dziś 14.10 Tajemnice Darwina 15.05 Pancerniki 15.50 Skrzydła wojny 16.35 Niezapomniany Concorde 17.25 Sek, kłamstwa i motyle 18.15 Podróż po południowym Mjanmarze 18.45 Wieczorynka 18.55 Przygody nauki i techniki 19.25 Historie z południowych mórz 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Cudowne amerykańskie miasta 21.00 Podróż z parą 21.30 Barokowe serce Europy 22.00 Ja, Olga Hepnarová (film) 23.40 Queer 0.10 Wyspa Jura.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova 8.45 Ulica (s.) 9.45 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.00 Co o tym sądzi 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Młody Sheldon (s.) 12.45 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 14.05 Mentalista (s.) 15.55 Dr House (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Co o tym sądzi Czesi 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.35 MasterChef Czeszy 23.00 Gwiezdne życie 23.35 Mentalista (s.).

PRIMA
6.15 Gormiti (s. anim.) 6.35 Pieskie życie (s. anim.) 7.20 M.A.S.H. (s.) 9.20 Policja w akcji 10.20 Miłość wśród truskawek (film) 12.15 Południowe wiadomości 12.30 Policja Hamburg (s.) 13.30 Gliniarz i prokurator (s.) 14.30 Strażnik Teksasu (s.) 15.30 Agenci NCIS (s.) 16.30 Popołudniowe wiadomości 16.45 Policja w akcji 17.40 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.55 Top Star 20.15 Słoneczna (s.) 21.35 Prima Particka 22.45 Tak jest, sześ! 0.00 Policja w akcji 1.00 Strażnik Teksasu (s.).

POLECAMY

• Ach, że morderstwa
Wtorek 25 lutego, godz. 21.00, TVC 1

• Florencja
Środa 26 lutego, godz. 9.00, TVC 2

• Cudowne amerykańskie miasta
Czwartek 27 lutego, godz. 20.00, TVC 2

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZECHESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelińska 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chłup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kozdón, kozdon@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiet: Jacek Utko • Telefon: sekretariat@centrala558731766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prężerematorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postaba@prtccp.cz • Reklamacje: tel. 800 300 302 • Kolportaż: PMS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. na Rovince 976, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dziennikarzy Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Ferdinand, słynny marszałek Francji lub inaczej kaprys
2. uczucie niepokoju, lęk, strach
3. sprytny, chytry, przebiegły
4. Haga po francusku

Wyrazy trudne lub mniej znane: HAYE

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. wyświetlany w kinie
2. epos Homera
3. wieś w powiecie krośnieńskim, w gminie Rymanów
4. w parze z Materną

Wyrazy trudne lub mniej znane: LADZIN

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

NASI DZIAŁACZE

FRANCISZEK SŁOWIK

Szkołę podstawową ukończyłem w 1958 roku i od tego momentu pojawił się w moim życiu Polski Związek Kulturalno-Oświatowy. Nie pochodzę z Hawierzowa-Suchej, ale z Karwiny-Henryka. Na nasze Koło PZKO mówiono „na Postępie”. Natomiast do Suchej przeprowadziliśmy się z żoną w 1967 roku. Kupiliśmy dom i od tego momentu mieszkamy tutaj. Od 1967 r. jestem również członkiem Miejsowego Koła PZKO w Hawierzowie-Suchej, a od 2003 do 2015 roku zasiadałem w Zarządzie Koła, pełniąc funkcję wiceprzewodniczącego. Myślę, że był to dobry czas. Pamiętam, że odwiedzała nas wtedy najczęściej redaktor Danuta Chlup, która przyjeżdżała i na dożynki, i na bal, i na zebrania członkowskie. Doskonale więc wie, jak to nasze Koło wówczas wyglądało.

W końcu jednak zrezygnowałem z pracy w Zarządzie, choć do dzisiaj staram się jak najczęściej pomagać. Mam 77 lat i nadal jestem aktywny, choć już jako zwykły członek. W działalność na rzecz PZKO angażuje się również moja rodzina. I tak na przykład córka i wnuczka pomagały przy organizacji niedawnego Balu Papuciowego. Żona pozostała natomiast w domu, ponieważ była chora.

Współczesny Związek mocno się zmienia. Przede wszystkim jest nas mało. Członków stale ubywa i sytuacja ta dotyczy wszystkich miejscowych kół. Tam, gdzie działają polskie szkoły jest trochę lepiej, ale u nas – w Hawierzowie – polska podstawówka działa jedynie w Błędowicach i jej absolwenci zasilają raczej tamtejsze Koło PZKO. W rezultacie, o ile kiedyś PZKO w Hawierzowie-Suchej liczyło prawie 300 członków, teraz jest nas trochę ponad 120. Pamiętam też, że kiedy chodziłem do szkoły na Henryku, której dyrektorem był Ernest Sembol, w klasie było nas czterdziestu, a w jednym roczniku były dwie takie klasy. Współcześnie podobna sytuacja jest nie do pomyślenia i myślę też, że w przypadku naszego Koła ze spadkiem liczby członków niewiele można zrobić. Po prostu nie mamy polskiej szkoły, a jeśli nie ma takiej placówki, młodzi się nie pojawiają, natomiast starzy umierają. (wik)

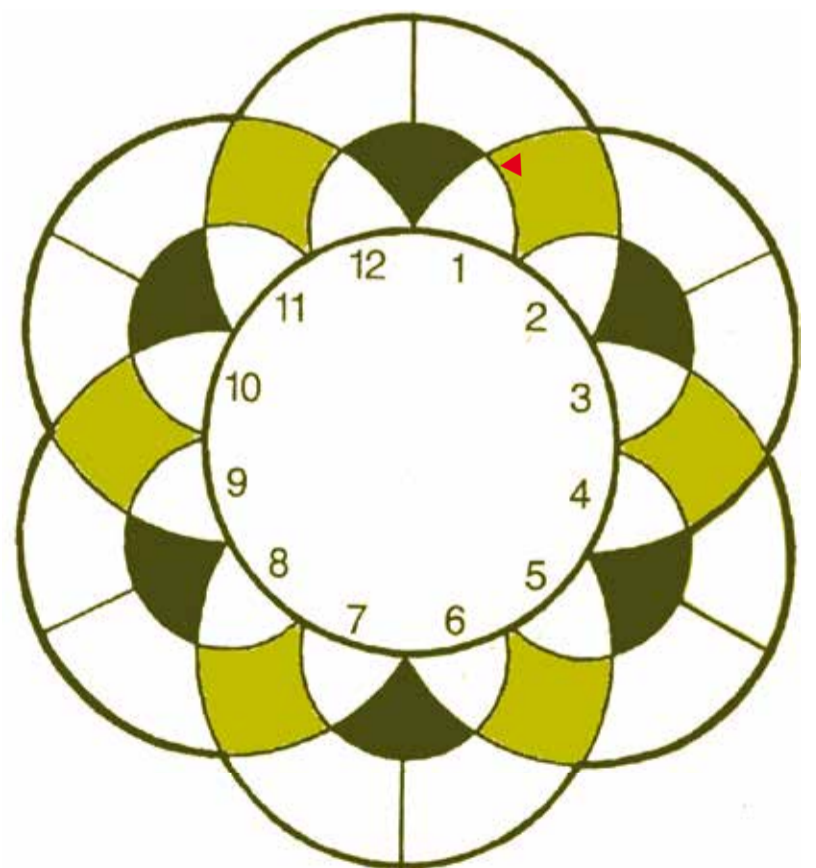

Fot. WITOLD KOZDON

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie myśli polskiego filozofa, estetyka, encyklopedysty, historyka sztuki, prekursora psychologii – Józefa Kremera (1806- 1875): „Miłość jest znalezieniem siebie zewnątrz...”

- 1.- 4. imię Lindgren, autorki „Dzieci z Bullerbyn”
- 3.- 6. działalność przedsiębiorcy
- 5.- 8. drugie imię Chmielnickiego
- 7.- 10. sztuczne tworzywo izolacyjne w elektrotechnice
- 9.- 12. wakacyjny miesiąc
- 11.- 2. drobne poprawki fotografii, obrazu.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 6 marca 2020 r. Nagrodę książkową za poprawne rozwiązanie zadań z 11 lutego otrzymuje Irena Pyszko z Nawsia. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 11 lutego:

1. TROP 2. RAJCZA 3. OCZNIK 4. PAKT

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 11 lutego:

1. FOSA 2. ORGAN 3. SALWA 4. PAKT

Rozwiązanie rozetki z 11 lutego:

...STARCZY